

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра історії філософії

Програма спецкурсу

“Філософські погляди Івана Франка”

для студентів 5-го курсу спеціальності філософія

Львів - 2004

ВСТУП

1. Історична епоха: соціально-економічний, політичний, національний та духовний стан українського народу під пануванням Царської Росії та Австрії у другій половині XIX – на початку XX ст.
2. Життя, творчість та діяльність І.Франка.
3. Основні засади світогляду І.Франка: народ – основний стимул і невичерпне джерело творчості; свобода народу – визначальна мета діяльності; служіння народів – найвищий обов'язок.
4. Етапи розвитку світогляду І.Франка.
5. Духовна творчість І.Франка і соціально-політичне та національне визволення українського народу.
6. І.Франко – поет, письменник, учений, мислитель, громадсько-політичний діяч.

ТЕМА 1. І.Франко про антропологізм як філософський принцип пояснення суспільного розвитку.

1. І.Франко про фізичні та антропологічні науки.
2. Антропологічна суть джерела суспільного розвитку.
3. Антропологічне пояснення суспільного розвитку.
4. Наукове знання і суспільне буття народу.

ТЕМА 2. І.Франко про етнос, народ, націю як антропологічний феномен.

1. І.Франко про історичну перспективу формування і розвитку української нації.
2. Національна ідея як антропологічний вияв екзистенційної сутності українського народу.
3. І.Франко про погляди М.Драгоманова на національне питання.
4. Українська національна ідея і полеміка “між своїми”.

ТЕМА 3. Соціальні вимоги як атрибути антропологічної сутності людини.

1. Свобода як суспільний атрибут антропологічного ества людини і народу.

2. Рівність як антропологічна проблема.
3. Братерство як принцип відношення між людьми і народами.
4. Соціалізм – не панацея від усіх бід.

ТЕМА 4. І.Франко про денационалізацію українського народу як реалізацію політики та ідеології антропологічного винищення.

1. Русифікація – нищення українського народу, його мови та культури, українства загалом.
2. Галицьке москвофільство – внутрішній руйнівний чинник українства.
3. Пролетарський інтернаціоналізм – засіб денационалізації та русифікації українського народу.

ТЕМА 5. І.Франко про розвиток історії як антропогенетичний процес.

1. І.Франко про історію як науку.
2. Що таке поступ?
3. Еволюція та революція.
4. Суть демократизму.

ТЕМА 6. Погляди І.Франка на релігію у контексті Старого Заповіту.

1. Гебреї та біблійне представлення.
2. Історія Мойсеєвих книг (“П’ятикнижжя”).
3. Старозавітне вчення про Бога (Ягвег).
4. Перше біблійне оповідання про сотворення світу.
5. Друге біблійне оповідання про сотворення світу.

ТЕМА 7. Погляди І.Франка на ідею Бога.

1. Ягвег і “creatio ex nibilo”.
2. Осягнення “найвищого Духа”.
3. “Найвищий Дух” і християнський “Бог-Отець”.

ТЕМА 8. І.Франко про християнство і християнську Церкву.

1. Історична роль християнства як вчення.
2. Церква в історії християнства.

ВИСНОВКИ: історичне значення філософського вчення І.Франка.

ЛІТЕРАТУРА

1. Франко І. Наука і її взаємини з працюючими класами. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
2. Франко І. Що таке соціалізм? – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
3. Франко І. Мислі о еволюції в історії людськості. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
4. Франко І. Чи вертатись нам назад до народу? – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
5. Франко І. Чого хоче галицька робітницька громада ? – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
6. Франко І. Кілька слів о тім, як упорядкувати і провадити наші людські видавництва. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
7. Франко І. Наш погляд на польське питання. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
8. Франко І. Найновіші напрямки в народознавстві. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
9. Франко І. Радикали і релігія. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
10. Франко І. Поза межами можливого. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
11. Франко І. На склоні віку. Розмова вночі перед Новим роком 1901. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
12. Франко І. А.Фаресов. Народники и марксисты. С.-Петербург, 1899. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
13. Франко І. Що таке поступ? – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
14. Франко І. Подуви весни в Росії. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
15. Франко І. Соціальна акція, соціальне питання і соціалізм. Уваги над пастирським посланієм митрополита А. Шептицького “О Квестії соціальной”. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
16. Франко І. Отвертий лист до галицької української молодезі. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.
17. Франко І. “Ідеї” й “ідеали” галицької москвофільської молодезі. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах . К., 1986, т.45.

18. Франко І. Суспільно-політичні погляди М. Драгоманова. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах. К., 1986, т. 45.
19. Франко І. Свобода і автономія. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах. К., 1986, т. 45.
20. Франко І. Питання жолудка і питання прав політичних. – Твори в двадцяти томах. К., 1956, т. 19.
21. Франко І. Критичні письма о галицькій інтелігенції. – Твори в двадцяти томах. К., 1955, т. 16.
22. Франко І. Із секретів поетичної творчості. – Твори в двадцяти томах. К., 1955, т. 16.
23. Франко І. Щирість тону і щирість переконань. – Твори в двадцяти томах. К., 1955, т. 16.
24. Франко І. Література, її завдання і найважливіші ціхи. – Твори в двадцяти томах. К., 1955, т. 16.
25. Франко І. Соціалізм і соціал-демократизм. – Іван Франко: про соціалізм і марксизм. Видавництво “Пролог”, 1966.
26. Франко І. До історії соціалістичного руху. – Іван Франко: про соціалізм і марксизм. Видавництво “Пролог”, 1966.
27. Франко І. Мойсей. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах. К., 1976, т. 5.
28. Франко І. Мойсей. – Зібрання творів у п'ятдесяти томах. К., 1984, т. 5.
29. Франко І. Моя любов. – 3 вершин і низин. Львів, 1893.
30. Франко І. Не пора, не пора, не пора. – 3 вершин і низин. Львів, 1893.
31. Франко І. Ляхам. – 3 вершин і низин. Львів, 1893.
32. Франко І. Розвивайся ти, високий дубе. – 3 вершин і низин. Львів, 1893.
33. Франко І. Вічний революціонер. – 3 вершин і низин. Львів, 1893.
34. Денисюк Іван. Національне питання у полеміці “Між своїми”. – Українське літературознавство. Випуск 62. Львів, 1996.